

Natuur

Een oase van rust in de stad

Alle planten op een bordje.

Zach Salverda en Marijke Pennings in de Jeroen Bosch Tuin.

De Bossche binnenstad bestaat niet alleen uit bekende plaatsen als de Markt, het Burgemeester Loeffplein en de Parade, maar herbergt ook tal van min of meer intieme plekken. Een van die plekken is het gebied tussen Hinthamerstraat, Sint Josephstraat, Zuid Willemsvaart en Schilderstraat. Als je door dat gebied wandelt, hoor je vrijwel geen verkeer. Het is een oase van rust.

Het gebied is nu moei opgeknapt, maar enkele jaren geleden werd het minimaal onderhouden. Dankzij burgerinitiatieven is het omgetoverd in een paradijsje voor bewoners, wandelaars en vogels.

We spreken met twee vrijwilligers: Zach Salverda, een van de medewerkers van de onderhoudsgroep, en Marijke Pennings, bestuurslid van de vereniging Vrienden van de Jeroen Bosch Tuin.

In 2010 maakt landschapsarchitect Joeri de Bekker zich zorgen over het achterstallig onderhoud van het groen in de stad en bijzonder in de Jeroen Bosch Tuin en directe omgeving. Hij legt contact met buurtbewoners en daaruit is een boekwerkje voortgekomen, waarin Joeri zijn visie weergeeft op de plaats en de functie van het gebied ten opzichte van de 'stenen' binnenstad. De rust van de tuin vormt als het ware een tegenpool voor de lawaaige binnenstad.

Burgerinitiatief

Het is een modewoord: participatiemaatschappij, maar als het begrip ergens gestalte heeft gekregen, is het hier wel. Samen met buurtbewoners is het binnengebied opgeknapt. Geld kwam deels via de BIG-regeling: de Burger Initiatief Geld regeling van de gemeente.

Het eerste dat aangepakt werd, was het Redemptoristenpad, een van de toegangen tot het gebied.

Dankzij burgerinitiatieven is het gebied omgetoverd in een paradijsje

Hier verscheen een bloemrijke entree, die nog steeds bijgehouden wordt door aanwonenden. Daarna zijn stap voor stap steeds kleine delen aangepakt. Zach vertelt: "Zo is het parkje in de Zusters van Orthenpoort aangelegd en de Tuin der Lusten in de Schilderstraat. Allebei de tuinen worden onderhouden door buurtbewoners." "Wat ook opvallend was, waren de vele blinde muren in het gebied," vult Marijke aan, "daar zijn nu op twee plaatsen mooie fresco's aangebracht."

Het groot onderhoud wordt gedaan door de gemeente. Klein onderhoud gebeurt door een ploeg van 16 vrijwilligers uit de buurt, die elke eerste zaterdag van de maand de handen uit de mouwen steken. "Dat is niet alleen een gezonde manier van bezig zijn, maar het is

vooral ook een erg gezellig sociaal gebeuren. Je leert elkaar steeds beter kennen," aldus Zach. De sfeer in de tuin is duidelijk verbeterd. Als iets goed wordt bijgehouden, is de neiging rotzooi te maken veel minder dan bij een min of meer verloederde omgeving.

Vereniging

In 2013 is de vereniging Vrienden van de Jeroen Bosch Tuin opgericht. "Er was behoefte aan een organisatorisch aanspreekpunt, zowel bij de gemeente als bij de vrijwilligers," legt Marijke uit. Het bestuur van de vereniging onderhoudt het contact met de gemeente, bijvoorbeeld als het gaat om het beschikbaar stellen van gelden. Naast de tuintjes en de fresco's is er nog meer tot stand gebracht inmiddels. Zo is het bord bij de ingang van de Jeroen Bosch Tuin veranderd van een verbodsbord in een mooi welkomtbord. Er zijn bordjes geplaatst waarop alle planten en struiken worden benoemd. Die beplanting is ook een initiatief van de onderhoudsgroep. Daarbij worden de planters geholpen door Joeri de Bekker en tuinier Han van Loon, die met zijn bedrijf in het gebied gevestigd is.

Toekomst

De gemeente heeft contact opgenomen over de toekomst van dit gebied. De vraag is daarbij: wat kan en moet er nog gebeuren? De bomen bijvoorbeeld zijn allemaal ongeveer even oud. Sommige ervan zijn ziek. Nu al worden er, vooruitlopend op afsterven, nieuwe bomen aangeplant. Daarbij wordt gelet op variatie: mogelijk kan de tuin zich in de toekomst ontwikkelen tot een arboretum. Het wordt een levende verzameling van verschillende soorten bomen. De speelhoek voor kinderen bij de bomen wordt geschikter gemaakt voor kleine kinderen. Er zijn plannen voor het aanbrengen van nieuwe banken. En vooral: "We willen de Jeroen Bosch uitstraling verhogen," aldus Zach, "zo willen we de hekken mooier maken, in de sfeer van Jheronimus Bosch. We denken daarbij al aan 2016, het jaar waarin de 500ste sterfdag van de Bossche schilder herdacht wordt." Nu al is de Jeroen Bosch Tuin en omgeving een schitterend gebied om even te verwiltelen. Als straks alle plannen in deze oase van rust verwezenlijkt zijn, kan het gebied alleen maar nog aantrekkelijker worden. ■